

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Венелина Георгиева Трифонова, УНСС
научна специалност “Политическа икономия (микроикономика,
макроикономика)”, професионално направление 3.8 Икономика*

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност “Политическа икономия (микроикономика, макроикономика и човешки капитал)”, професионално направление 3.8 Икономика, научна област 3. Социални, стопански и правни науки в УНСС

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономикс“, Общикономически факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 5/10.12.2025 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 652/06.02.2026 г. на Зам.-ректора по НИД на УНСС доц. д-р Мария Воденичарова.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е главен асистент д-р Любослав Емилов Костов. Той е роден на 16.08.1991 г. в гр. Кюстендил. Магистърска степен по икономика придобива от УНСС, катедра „Икономикс“ през 2015 г.

Любослав Костов е доктор по икономика по научна специалност „Политическа икономия (микроикономика и макроикономика)“ в катедра „Икономикс“ на УНСС от 2019 г.

От същата година е главен асистент в катедра „Икономикс“ на УНСС.

От 2015 г. до 2017 г. е икономически анализатор в Института за социални и синдикални изследвания (ИССИО), от 2017 г. до 2021 г. – главен асистент в института, а от 2021 г. и към момента – изпълнителен директор на института.

От 2022 г. е вицепрезидент и главен икономист на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ).

Член е на Икономическия и социален съвет (ИСС) на Република България (2021 – сега), Националния съвет за тристранно сътрудничество (2021 – сега), Координационния съвет и Изпълнителния комитет на КНСБ (2021 – сега), Консултативния съвет към Българската банка за развитие (2023 – сега), Управителния съвет на Благотворителен фонд „проф. д.м. Желязко Христов“ (2024 – сега), заместник-член е на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК), Брюксел (2015 – 2019), и др.

Кандидатът е официално лице за България, представител в TUSLO (Trade Union Semester Liaison Officers), представляващ интересите на работниците и служителите на ниво Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП).

Представител е на България в мрежата на TURI (Trade Union related Research

Institute) към ETUI (Изследователски институти за синдикални изследвания към Европейския синдикален институт за изследвания).

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Изпълнение на количествените изисквания

Кандидатът изпълнява минималните национални изисквания съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСПБ) (чл. 2б) и Правилника за прилагането му (чл. 1а, ал. 1), както следва:

- Група от показатели А: 50 точки;
- Група от показатели В: 100 точки;
- Група от показатели Г: 337.1 точки;
- Група от показатели Д: 280 точки.

Общият брой точки на кандидата по минималните национални изисквания е 767.1 точки.

Кандидатът е:

1. Придобил образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Политическа икономия (микроикономика и макроикономика)“ през 2019 г.

2. Представил самостоятелен хабилитационен труд на тема „Работни заплати и колективно трудово договаряне в България в периода 2020 – 2024 г.“, Академично издателство УНСС, 2025, ISBN: 978-619-232-921-1, който не е представян при придобиването на ОНС „доктор“.

3. Представил други оригинални научни трудове под формата на: публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд на тема „България в трудова Европа 2021“, (в съавторство), 2022, Изд. „Фондация Фридрих Еберт“ – Бюро България, ISBN: 978-619-7666-14-4, с автори общо 122 стр. (в т.ч. първа глава, втора глава и трета глава, както и приложенията към тях); публикувано университетско учебно помагало на тема „Човешките ресурси като капитал“, Издателски комплекс – УНСС, 2025, ISBN: 978-619-232-909-9; публикувана глава от колективна монография на тема „Неравенство в разпределението на богатството в България в периода 1990 – 2018 г.“, (в съавторство), 2024, Издателски комплекс – УНСС, ISBN: 978-619-232-784-2; студия на тема „Labour unrest in the context of multiple crises: a comparative perspective of Europe“, (в съавторство), публикувана в списание „Social Movement Studies“, DOI:10.1080/14742837.2025.2562879, подлежащо на реферирание и индексирание в Scopus; редица статии и доклади, публикувани в научни списания, индексирани в други международни бази данни с научна информация, и други публикации, с приноси за развитието на икономическата наука и практика.

Кандидатът изпълнява като цяло допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСПБ (чл. 2б, ал. 5) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 2-3):

- Група от показатели Ж: 218.4 точки;
- Група от показатели З: 20 точки;
- Група от показатели И: 220 точки;
- Група от показатели К: 159,1 точки.

Общият брой точки на кандидата по допълнителните изисквания за УНСС (групи Ж+З+И+К) е 617.5 точки.

Общият брой точки на кандидата по минималните национални изисквания (групи А+В+Г+Д) и по допълнителните изисквания за УНСС (групи Ж+З+И+К) е 1384.6 точки.

Получено е положително становище от Съвета по хабилитация при УНСС /Протокол № 11/06.11.2025 г. от редовно заседание на Съвета по хабилитация при УНСС/.

Изпълнение на качествените изисквания

Кандидатът притежава професионални компетенции в сферата на микроикономиката, макроикономиката и човешкия капитал. Обхватът на неговия капацитет си проличават във факта, че той е усърден изследовател с приноси в посочените сфери на знанието, и утвърден лектор с принос в учебно-преподавателското развитие.

Кандидатът участва като ръководител или член на научни колективи в редица научноизследователски, образователни и научно-приложни проекти с национален и международен характер, сред които мога открия следните:

- Ръководител на проект “ИССИО като национален кореспондент на EUROFOUND за България”, 2026 – сега, продължителност 4 години;
- Ръководител на проект “Compass: New pedagogic methodologies for politicizing training of union representatives”, 2026 – сега, продължителност 2 години;
- Член на университетски проект “Икономически науки в Университета за национално и световно стопанство (УНСС): политическа икономика и икономика”, по договор с УНСС № НИД-НИ-20/2024/А, 2024-2025 г.;
- Член на университетски проект “Макроикономически и социални измерения на екологичната трансформация в контекста на Зеления пакт на ЕС“, по договор с УНСС № НИД- НИ-8/2021, 2021-2024 г.;
- Член на университетски проект „Неравенство в разпределението на богатството в България в периода 1990-2018 г.“, по договор с УНСС № НИД- НИ-16/2020, 2020-2022 г.;
- Ръководител на проект “EAGLE: Обучение на преподавателите: Улесняване на преподавателите за възрастни да прилагат принципите на андрагогиката чрез използване на симулационно обучение, базирано на игри”, 2023-2025 г.;
- Ръководител на проект “Устойчиво развитие чрез социално партньорство, реф. № BG05SFPR002-1.005-0007, Програма за развитие на човешките ресурси, Процедура BG05SFPR002-1.005 – СОЦИАЛНО ПАРТНЬОРСТВО”, 2024 – сега;
- Ръководител на проект “Партньорство в дигиталната среда, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, Процедура BG05M9OP001-1.128 - Развитие на дигитални умения - Компонент 2”, 2021-2023 г.;
- Ръководител на проект “Подобряване на адаптивността на служителите и укрепване на колективното договаряне чрез съвместни действия на социалните партньори на национално и секторно ниво, реф. № BG05M9OP001-1.051-0003“, 2019-2022 г.;
- Водещ експерт по научни изследвания и ръководител на изследователска работа за България по проект “Социалните партньори заедно за дигитална трансформация на света на труда. Нови измерения на социалния диалог, произтичащи от Автономното рамково споразумение за дигитализация – TransFormWork VS/2021/0014“, 2021-2023 г.;

- Водещ експерт по научни изследвания и ръководител на изследователска работа за България по проект “Подобряване на колективното договаряне в Европейския съюз. Сравнение на различните режими на индустриални отношения – ImproCollBar“, 2022-2024 г.

Кандидатът е член на редакционни колегии на няколко научна конференции – на Института за социални и синдикални изследвания и обучения (ИССИО) и на катедра „Икономикс“.

Цялостният поглед върху постиженията на кандидата, както по отделните критерии, така и в тяхното единство, показва, че той изпълнява заложените изисквания съгласно ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му, както и допълнителните изисквания за УНСС.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Любослав Костов е преподавател в катедра „Икономикс“ на УНСС, където започва работа през учебната 2017/2018 г. като хоноруван преподавател, а от учебната 2019/2020 г. е щатен преподавател.

Кандидатът има отработени общо 1 528 часа приравнена аудиторна заетост в УНСС през следните 7 учебни години – уч. 2017/2018 г., уч. 2019/2020 г., уч. 2020/2021 г., уч. 2021/2022 г., уч. 2022/2023 г., уч. 2023/2024 г., уч. 2024/2025 г., включително лекции и упражнения в ОКС “бакалавър“, в т.ч. на български и на английски език, съгласно представени служебни бележки от дирекция „Учебна дейност“ на УНСС. Кандидатът преподава на английски език учебната дисциплина „Човешки ресурси“ от уч. 2023/2024 г.

Кандидатът преподава 8 учебни курса на български език и 1 учебен курс на английски език в ОКС “бакалавър” в УНСС през посочените учебни години, както следва:

Учебни курсове на български език:

1. „Основи на икономическата теория“;
2. „Макроикономика“;
3. „Микроикономика“;
4. „Човешки ресурси“;
5. „Съвременни икономически системи и синдикализъм“;
6. „Икономически явления, процеси и измерители“;
7. „Заплащане на труда“;
8. „Преддипломен стаж“.

Учебен курс на английски език:

1. „Човешки ресурси“.

Гл. ас. д-р Любослав Костов е разработил и въвел магистърската специалност „Синдикализъм и синдикални политики“, съвместно с катедра „Политология“ на УНСС, която е първата по рода си съвместна магистърска програма на УНСС с КНСБ за подготовка на синдикални активисти.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в настоящия конкурс кандидатът е представил общо 23 броя научни трудове (публикации), в т.ч.:

- 1 монография, която е самостоятелен хабилитационен труд: Костов, Л. (2025).

“Работни заплати и колективно трудово договаряне в България в периода 2020 – 2024 г.”, Академично издателство УНСС, ISBN: 978-619-232-921-1;

- 1 монография, която не е представена като хабилитационен труд – Костов, Л. (2022). “България в трудова Европа 2021.”, (в съавторство), Изд. „Фондация Фридрих Еберт“ – Бюро България, ISBN: 978-619-7666-14-4, с автори общо 122 стр. (в т.ч. първа глава, втора глава и трета глава, както и приложенията към тях);

- 1 публикувана глава от колективна монография: Пешев, П., Беев, И., Мархолева, К., Божикин, И, Костов, Л., Манчева, И., Стаменова, Р., Петков, К. (2024). “Неравенство в разпределението на богатството в България в периода 1990 – 2018 г.”, Издателски комплекс – УНСС. ISBN: 978-619-232-784-2, като автор на раздел 2 от втора глава “Съвременни проблеми на неравенствата: литературен преглед”, с обем от 24 стандартни стр.;

- 1 публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“: Костов, Л. (2025). “Производителност на труда и работни заплати в ЕС 2000 – 2023 г.”, Изд. Камея, ISBN: 978-619-7084-55-9;

- 1 публикувано университетско учебно помагало: Костов, Л. (2025). “Човешките ресурси като капитал”, Издателски комплекс – УНСС, ISBN: 978-619-232-909-9;

- 17 публикации под формата на статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация;

- 1 студия, публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестната бази данни с научна информация Scopus: Dinev, I., Andretta, M., Imperatore, P., Vangeel, N., Lenaerts, K., Panzaru, C., Negoită, G., Korkontzelou, C., Kofti, D., Makelova R. & Kostov, L. (2025), “Labour unrest in the context of multiple crises: a comparative perspective of Europe“, *Social Movement Studies*, DOI:10.1080/14742837.2025.2562879 (студията предстои да се индексира в Scopus).

Мога да открия две тематични направления в изследователската дейност на кандидата, а именно:

1. Тематично направление: работни заплати, колективно трудово договаряне, подоходно неравенство, инфлационни процеси и макроикономически дисбаланси.

2. Тематично направление: човешки капитал, пазар на труда и социално развитие.

Първото тематично направление в изследователската дейност на кандидата е свързано с ролята на работната заплата и на колективното трудово договаряне (КТД) като макроикономически инструменти за смекчаване на циклични колебания и постигане на ръст на БВП и устойчив икономически растеж. Тук се откроява монографичният труд на кандидата „Работни заплати и колективно трудово договаряне в България в периода 2020 – 2024 г., Академично издателство УНСС, 2025.

Монографичният труд е в общ обем на 175 стандартни стр., от които основен текст 135 стр., в т.ч. списък на използваната литература, и 39 стр. приложения. Важно място в труда заема изследването на теоретичните основи на проблема за ролята на КТД върху работните заплати през призмата на класическата теория на Адам Смит и Карл Маркс, на Кейнсианската школа и на съвременни автори като Крюгер, Боксел, Хайнес и др.

Като основни изводи от монографичния труд могат да се посочат следните: 1/ КТД е основен инструмент на колективния труд за гарантиране правата на

работниците и предвидимост в отношенията между тях и работодателите; 2/ Изведена е ролята и мястото на теорията за социалния диалог като институционален стабилизатор; 3/ КТД е средство в борбата срещу икономическите и социалните кризи; 4/ КТД е инструмент за защита на работното място на хората в условията на дигитализация на икономическите процеси; 5/ На базата на задълбочен анализ на КТД и системите на заплащане в отделни икономически сектори като средно образование, хуманно здравеопазване и социална грижа, жп транспорт, и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газообразни горива, се установява, че по-високият ръст на средните работни заплати в обществения сектор спрямо частния сектор в тези отрасли, с изключение на хуманното здравеопазване, се дължи на висока синдикална дейност и покритие с КТД; 6/ Колективните трудови договори водят до по-високи нива на заплащане на труда, отколкото при липсата им; 7/ Колкото е по-голямо покритието на КТД, толкова по-ниски са неравенствата и толкова по-адекватен е отговорът на трудовия пазар към несъвършенствата на пазарната икономика; 8/ Авторът аргументира необходимостта от повишаване на минималните работни заплати в съответствие с ръста на инфлацията, което реално ще повиши средните работни заплати в отраслите; 8/ Тенденцията на влияние на КТД върху работните заплати, които стандартната икономическа теория извежда, са налични в пълна степен за България в разглежданите отрасли през периода 2020-2024 г.

В монографичния труд са формулирани важни препоръки от автора за разширяване на обхвата на КТД, еднакво заплащане на труд с еднаква добавена стойност за работниците и служителите, създаване на механизъм за мониторинг на ръста на работните заплати, разгръщане на активна информационна кампания относно ползите от КТД, и мерки за борба със сивата икономика и недеklarираната заетост.

Други публикации на кандидата, които са свързани с това направление, са книгата на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ „Производителност на труда и работни заплати в ЕС 2000 – 2023 г.“, колективна монография „Неравенство в разпределението на богатството в България в периода 1990 – 2018 г.“, и др.

Второто тематично направление в изследователската дейност на кандидата е свързано с развитието на човешкия капитал, трудовия пазар и социалната политика. Научните постижения на кандидата в тази област се отнасят до проучването на тенденциите, предизвикателствата и ефективността на пазара на труда, разпределителните механизми на доходите, въздействието на подходящото неравенство върху икономическия растеж. Тук се откроява учебното помагало „Човешките ресурси като капитал“, Издателски комплекс – УНСС, 2025, както и колективната монография „България в трудова Европа 2021“ и други публикации. Задълбочено е проучването на неравенствата на пазара на труда, ефективността на фискалните мерки по време на кризи и бъдещите перспективи за развитието на трудовия пазар в условията на дигитализация, с идентифициране на такива значими предизвикателства пред пазара като широкото навлизане на изкуствения интелект.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Трудовете на гл. ас. д-р Любослав Костов представят автора като утвърден научен работник. Кандидатът обвързва своите научни изследвания с конкретни

препоръки за българската икономическа практика.

От направените оценки за качествата на публикациите на гл. ас. д-р Любослав Костов, могат да бъдат изведени следните научни и научно-приложни приноси.

Научни приноси:

1. Обогаляване на съществуващите знания с преосмисляне на концепцията за работната заплата като макроикономически инструмент за ръст на БВП и на икономическия растеж, и акцентирание върху ролята на колективното трудово договаряне като инструмент за реално увеличение за заплатите.

2. Разработен е нов теоретичен модел, който разглежда минималната работна заплата не просто като разход за бизнеса, а като инструмент за генериране на съвкупното търсене и фактор за повишаване на производителността чрез „ефекта на принудата“ към иновации.

3. Моделиране на инфлационните процеси през призмата на „инфлация на печалбите“. Обосноваване на теоретичната постановка за ролята на несъвършената конкуренция и повишените маржове на печалба като водещ фактор за инфлационния натиск в България, допълващ традиционните монетаристки и разходни теории.

4. Развитие на теорията за социалния диалог като институционален стабилизатор. Предложена е концептуална рамка за ролята на колективното трудово договаряне като макроикономически инструмент за смекчаване на цикличните колебания и постигане на устойчив икономически растеж.

Научно-приложни приноси:

1. Обогаляване на съществуващите знания в областта на адекватните минимални заплати и жизнения минимум. На базата на анализ и синтез на емпирични изследвания са дефинирани нови критерии за изчисляване на „заплата за издръжка“ (Living wage) в България. Приносът има директно приложение при транспонирането на Директивата за адекватните минимални заплати в ЕС.

2. Обогаляване на знанията чрез изследване на динамиката на реалната конвергенция. На базата на задълбочен сравнителен анализ на темповете на сближаване на българската икономика със средноевропейските нива, са идентифицирани структурните бариери пред членството на страната ни в Евроразоната.

3. Направена е оценка на ефективността на фискалните мерки по време на кризи, като се изведени практико-приложни изводи за въздействието на държавните субсидии и данъчните облекчения върху заетостта и потреблението на домакинствата в постпандемичния период и по време на енергийната криза.

4. Формулирани са прогнози за развитието на пазара на труда в условия на дигитализация, във връзка с което са разработени сценарии за трансформация на трудовите отношения и необходимостта от преквалификация, произтичаща от навлизането на изкуствения интелект и зелената енергетика.

7. Основни критични бележки и препоръки към кандидата

Нямам критични бележки по същество към кандидата.

Едната ми препоръка е в бъдещата си научноизследователска работа кандидатът да се насочи към публикуване на научни публикации в научни издания, индексирани в световните бази данни Scopus и/или Web of Science. Другата ми препоръка е кандидатът да се насочи към изследване на проблемите на КТД и системите на заплащане на труда в периода от 2025 г. насам, и да анализира как се отразява

членството на България в еврозоната именно по отношение на КТД и ръста на работните заплати.

Имам следния въпрос към кандидата: Какви са аргументите за избора на съответните икономически сектори в анализа на КТД и системите на заплащане в тях, и какви са тенденциите и предизвикателствата конкретно в сектора на висшето образование у нас, а така също и в други водещи отрасли като тежката и леката индустрия?

8. Заключение

Анализът на научните публикации и учебната дейност на Любослав Емилов Костов показва, че неговата кандидатура отговаря на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”. В качествено отношение публикациите му съдържат научни и научно-приложни приноси, които ги правят полезни за теорията и практиката. Всичко посочено по-горе ми дава основание да дам положителна оценка и да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват за избирането на Любослав Емилов Костов на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Политическа икономия (микроикономика, макроикономика и човешки капитал)” в УНСС.

9.04.2026 г. / София

Подпис:
/доц. д-р Венелина Георгиева Трифонова/

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

OPINION

From: *Assoc. Prof. Dr. Venelina Georgieva Trifonova*
Scientific specialty "Political Economy (Microeconomics, Macroeconomics)",
Professional field 3.8 Economics, UNWE

Regarding: *competition for an **Associate Professor** in professional field 3.8 Economics,*
scientific specialty "Political Economy (Microeconomics, Macroeconomics
and Human Capital)", field of higher education 3. Social, Economic and
Legal Sciences at the UNWE.

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of Economics, Faculty of General Economics of the UNWE, in accordance with Decision of the Academic Council № 5/10.12.2025. I participate in the composition of the scientific jury of the competition, in accordance with Order № 652/06.02.2026 of the Vice-Rector for Research of the UNWE, Assoc. Prof. Dr. Maria Vodenicharova.

2. Information about the candidate in the competition

The only candidate in the competition is Chief Assistant Professor Dr. Lyuboslav Emilov Kostov.

He was born on August 16, 1991 in the town of Kyustendil. He obtained his Master's degree in Economics from the University of National and World Economy, Department of Economics in 2015.

Lyuboslav Kostov is a Doctor of Economics in the scientific specialty "Political Economy (Microeconomics and Macroeconomics)" in the Department of Economics of the University of National and World Economy since 2019.

Since the same year, he has been a Chief Assistant Professor in the Department of Economics of the University of National and World Economy.

From 2015 to 2017, he was an economic analyst at the Institute for Social and Trade Union Studies (ISTUS), from 2017 to 2021 – Chief Assistant Professor at the Institute, and from 2021 to the present – Executive Director of the Institute.

Since 2022, he has been Vice President and Chief Economist of the Confederation of Independent Trade Unions in Bulgaria (CITUB).

He is a member of the Economic and Social Council (ESC) of the Republic of Bulgaria (2021 – present), the National Council for Tripartite Cooperation (2021 – present), the Coordination Council and the Executive Committee of the CITUB (2021 – present), the Advisory Council to the Bulgarian Development Bank (2023 – present), the Management Board of the Charitable Fund "Prof. D.M. Zhelyazko Hristov" (2024 – present), is a deputy member of the European Economic and Social Committee (EESC), Brussels (2015 – 2019), etc.

The candidate is an official for Bulgaria, a representative in TUSLO (Trade Union Semester Liaison Officers), representing the interests of workers and employees at the level of the European Trade Union Confederation (ETUC).

He is a representative of Bulgaria in the TURI (Trade Union related Research Institute) network at ETUI (Research Institutes for Trade Union Studies at the European Trade Union Studies Institute).

3. Fulfilling the requirements for holding the academic position

Fulfillment of quantitative requirements

The candidate meets the minimum national requirements according to the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB) (Art. 2b) and the Regulations for its implementation (Art. 1a, para. 1), as follows:

- Group of indicators A: 50 points;
- Group of indicators B: 100 points;
- Group of indicators D: 337.1 points;
- Group of indicators E: 280 points.

The total number of points of the candidate under the minimum national requirements is 767.1 points.

The candidate is:

1. Has obtained the educational and scientific degree “Doctor” in the scientific specialty “Political Economy (Microeconomics and Macroeconomics)” in 2019.

2. Has presented an independent habilitation work on the topic “Wages and Collective Bargaining in Bulgaria in the period 2020 – 2024”, Academic Publishing House of the University of National and World Economy, 2025, ISBN: 978-619-232-921-1, which was not presented when acquiring the educational and scientific degree “Doctor”.

3. Has presented other original scientific works in the form of: a published monograph, which was not presented as the main habilitation work on the topic "Bulgaria in Labor Europe 2021", (in co-authorship), 2022, Ed. "Friedrich Ebert Foundation" - Bureau Bulgaria, ISBN: 978-619-7666-14-4, with a total of 122 authored pages (including chapter one, chapter two and chapter three, as well as the appendices to them); published university textbook on the topic "Human Resources as Capital", Publishing Complex - UNWE, 2025, ISBN: 978-619-232-909-9; published chapter of a collective monograph on the topic "Inequality in the Distribution of Wealth in Bulgaria in the Period 1990 - 2018", (co-authored), 2024, Publishing Complex - UNWE, ISBN: 978-619-232-784-2; studies on the topic "Labour unrest in the context of multiple crises: a comparative perspective of Europe", (co-authored), published in the journal "Social Movement Studies", DOI:10.1080/14742837.2025.2562879, subject to referencing and indexing in Scopus; a number of articles and reports published in scientific journals, indexed in other international databases with scientific information, and other publications, with contributions to the development of economic science and practice.

The candidate generally fulfills the additional requirements for the UNWE according to the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 2b, para. 5) and the Regulations for its implementation (Art. 1a, paras. 2-3):

- Group of indicators G: 218.4 points;
- Group of indicators H: 20 points;
- Group of indicators I: 220 points;

- Group of indicators K: 159.1 points.

The total number of points of the candidate for the additional requirements for the UNWE (groups G+H+I+K) is 617.5 points.

The total number of points of the candidate for the minimum national requirements (groups A+B+G+D) and for the additional requirements for the UNWE (groups G+H+I+K) is 1384.6 points.

A positive opinion has been received from the Habilitation Council at the UNWE /Minutes No. 11/06.11.2025 from a regular meeting of the Habilitation Council at the UNWE/.

Fulfillment of quality requirements

The candidate possesses professional competencies in the fields of microeconomics, macroeconomics and human capital. The scope of his capacity is evident in the fact that he is a diligent researcher with contributions in the indicated fields of knowledge, and an established lecturer with contributions in the development of teaching and learning.

The candidate participates as a leader or member of scientific teams in a number of research, educational and applied science projects of a national and international nature, among which I can highlight the following:

- Project leader “ISSIO as a national correspondent of EUROFOUND for Bulgaria”, 2026 – present, duration 4 years;
- Project leader “Compass: New pedagogic methodologies for politicizing training of union representatives”, 2026 – present, duration 2 years;
- Member of the university project “Economic Sciences at the University of National and World Economy (UNWE): Political Economy and Economics”, under contract with the UNWE No. NID-NI-20/2024/A, 2024-2025;
- Member of the university project “Macroeconomic and social dimensions of the ecological transformation in the context of the EU Green Pact”, under contract with the UNWE No. NID-NI-8/2021, 2021-2024;
- Member of the university project “Inequality in the distribution of wealth in Bulgaria in the period 1990-2018”, under contract with the UNWE No. NID-NI-16/2020, 2020-2022;
- Project Manager “EAGLE: Educator Training: Facilitating Adult Educators to Apply the Principles of Andragogy through the Use of Game-Based Simulation Learning”, 2023-2025;
- Project Manager “Sustainable Development through Social Partnership, ref. No. BG05SFPR002-1.005-0007, Human Resources Development Program, Procedure BG05SFPR002-1.005 – SOCIAL PARTNERSHIP”, 2024 – present;
- Project Manager “Partnership in the Digital Environment, Operational Program “Human Resources Development”, Procedure BG05M9OP001-1.128 - Development of Digital Skills - Component 2”, 2021-2023;
- Project Manager “Improving Employee Adaptability and Strengthening Collective Bargaining through Joint Actions of Social Partners at National and Sectoral Level, ref. No. BG05M9OP001-1.051-0003”, 2019-2022;
- Leading expert in scientific research and head of research work for Bulgaria on the project "Social partners together for digital transformation of the world of work. New dimensions of social dialogue arising from the Autonomous Framework Agreement for Digitalization - TransFormWork VS/2021/0014", 2021-2023;

- Leading expert in scientific research and head of research work for Bulgaria on the project "Improving collective bargaining in the European Union. Comparison of different industrial relations regimes - ImproCollBar", 2022-2024

The candidate is a member of editorial boards of several scientific conferences - of the Institute for Social and Trade Union Research and Training (ISTURT) and of the Department of Economics.

The overall view of the candidate's achievements, both according to the individual criteria and in their unity, shows that he fulfils the requirements set out in the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation, as well as the additional requirements for the UNWE.

4. Assessment of the educational and teaching activities

Chief Assist. Prof. Dr. Lyuboslav Kostov is a lecturer at the Department of Economics at the UNWE, where he started working in the academic year 2017/2018 as a part-time lecturer, and from the academic year 2019/2020 he is a full-time lecturer.

The candidate has worked a total of 1,528 hours of equivalent classroom work at the UNWE in the following 7 academic years – academic year 2017/2018, academic year 2019/2020, academic year 2020/2021, academic year 2021/2022, academic year 2022/2023, academic year 2023/2024, academic year 2024/2025, including lectures and exercises in the Bachelor's degree programme, including in Bulgarian and in English, according to official notes submitted by the directorate of academic activities of the UNWE. The candidate teaches the subject “Human resources” in English from the academic year 2023/2024.

The candidate teaches 8 courses in Bulgarian and 1 course in English in the Bachelor’s program at the UNWE during the indicated academic years, as follows:

Courses in Bulgarian:

1. "Fundamentals of economic theory";
2. "Macroeconomics";
3. "Microeconomics";
4. "Human resources";
5. "Modern economic systems and trade unionism";
6. "Economic phenomena, processes and measures";
7. "Labor remuneration";
8. "Pre-graduate internship".

Course in English:

1. "Human resources".

Chief Assist. Prof. Dr. Lyuboslav Kostov has developed and introduced the Master’s degree program "Trade unionism and trade union policies", jointly with the Department of Political Science of the UNWE, which is the first of its kind joint Master’s degree program of the UNWE with the Confederation of Independent Trade Unions in Bulgaria for the training of trade union activists.

5. General characteristics of the provided scientific works/publications

For participation in this competition, the candidate has submitted a total of 23 scientific papers (publications), including:

- 1 monograph, which is an independent habilitation work: Kostov, L. (2025). “Wages and collective bargaining in Bulgaria in the period 2020 – 2024”, Academic

Publishing House UNWE, ISBN: 978-619-232-921-1;

- 1 monograph, which is not presented as a habilitation work – Kostov, L. (2022). “Bulgaria in labour Europe 2021”, (co-authored), Friedrich Ebert Foundation publishing house – Bureau Bulgaria, ISBN: 978-619-7666-14-4, with a total of 122 authored pages (including chapter one, chapter two and chapter three, as well as the appendices to them);

- 1 published chapter of a collective monograph: Peshev, P., Beev, I., Markholeva, K., Bozhikin, I., Kostov, L., Mancheva, I., Stamenova, R., Petkov, K. (2024). “Inequality in the distribution of wealth in Bulgaria in the period 1990 – 2018”, Publishing Complex - UNWE. ISBN: 978-619-232-784-2, as the author of section 2 of the second chapter “Contemporary problems of inequalities: a literature review”, with a volume of 24 standard pages;

- 1 published book based on a defended dissertation for the award of the educational and scientific degree “Doctor”: Kostov, L. (2025). “Labor productivity and wages in the EU 2000 – 2023”, ed. Cameo, ISBN: 978-619-7084-55-9;

- 1 published university textbook: Kostov, L. (2025). “Human resources as capital”, Publishing Complex – UNWE, ISBN: 978-619-232-909-9;

- 17 publications in the form of articles and reports, published in scientific editions referenced and indexed in other international databases of scientific information;

- 1 study published in a scientific edition, referenced and indexed in the world-famous database of scientific information Scopus: Dinev, I., Andretta, M., Imperatore, P., Yangeel, N., Lenaerts, K., Panzaru, C., Negoitã, G., Korkontzelou, C., Kofti, D., Makelova R. & Kostov, L. (2025), "Labor unrest in the context of multiple crises: a comparative perspective of Europe", Social Movement Studies, doi:10.1080/14742837.2025.2562879 (study to be indexed in Scopus).

I can identify two thematic areas in the candidate’s research activity, namely:

1. Thematic area: wages, collective bargaining, income inequality, inflationary processes and macroeconomic imbalances.

2. Thematic area: human capital, labour market and social development.

The first thematic area in the candidate's research activity is related to the role of wages and collective bargaining as macroeconomic instruments for mitigating cyclical fluctuations and achieving GDP growth and sustainable economic growth. Here stands out the monographic work of the candidate “Wages and collective bargaining in Bulgaria in the period 2020 – 2024”, Academic Publishing House UNWE, 2025.

The monographic work has a total volume of 175 standard pages, of which 135 pages are the main text, including a list of references, and 39 pages are appendices. An important place in the work is occupied by the study of the theoretical foundations of the problem of the role of collective bargaining on wages through the prism of the classical theory of Adam Smith and Karl Marx, the Keynesian school and contemporary authors such as Krueger, Boxall, Haynes, etc. A rich empirical analysis of concluded collective labour agreements and levels of average wages in individual economic sectors in Bulgaria such as secondary education, human health and social care, rail transport, and production and distribution of electricity and heat and gaseous fuels in the period 2020-2024 is applied.

The following main conclusions from the monographic work can be indicated: 1/ Collective bargaining is a basic instrument of collective labour to guarantee workers' rights and predictability in relations between them and employers; 2/ The role and place of the theory of social dialogue as an institutional stabilizer is outlined; 3/ Collective bargaining is a

means in the fight against economic and social crises; 4/ Collective bargaining is a tool for protecting people's workplaces in the conditions of digitalization of economic processes; 5/ Based on a thorough empirical analysis of collective bargaining and wage systems in individual economic sectors such as secondary education, human health and social care, rail transport, and production and distribution of electricity and heat and gaseous fuels, it is established that the higher growth of average wages in the public sector compared to the private sector in these sectors (with the exception of human health) is due to high trade union activity and high coverage with collective bargaining; 6/ Collective labour agreements lead to higher levels of labour remuneration than in their absence; 7/ The greater the coverage of collective bargaining, the lower the inequalities and the more adequate the labour market response to the imperfections of the market economy; 8/ The author argues for the need to increase minimum wages in line with inflation growth, which will actually increase average wages in the industries; 8/ The trend of influence of collective bargaining on wages, which standard economic theory deduces, is fully available for Bulgaria in the industries under consideration during the period 2020-2024.

The monographic work formulates important recommendations by the author for expanding the scope of collective bargaining, equal payment for work with equal added value for workers and employees, creating a mechanism for monitoring wage growth, launching an active information campaign on the benefits of collective bargaining, and measures to combat the shadow economy and undeclared employment.

Other publications of the candidate, which are related to this area, are the book based on the defended dissertation work for the award of the educational and scientific degree “Doctor” “Labour Productivity and Wages in the EU 2000 – 2023”, collective monograph “Inequality in the Distribution of Wealth in Bulgaria in the Period 1990 – 2018”, etc.

The second thematic area of the candidate’s research activity is related to the development of human capital, the labour market and social policy. The candidate’s scientific achievements in this area relate to the study of trends, challenges and efficiency of the labour market, income distribution mechanisms, the impact of income inequality on economic growth. The textbook “Human Resources as Capital”, Publishing Complex – UNWE, 2025, as well as the collective monograph “Bulgaria in Labour Europe 2021” and other publications stand out here. The study of inequalities in the labour market, the effectiveness of fiscal measures during crises, and the future prospects for the development of the labour market in the context of digitalization have been in-depth, with the identification of such significant challenges to the market as the widespread penetration of artificial intelligence.

6. Assessment of the scientific and applied contributions

The works of Chief Assist. Prof. Dr. Lyuboslav Kostov present the author as an established researcher. The candidate links his scientific research with specific recommendations for Bulgarian economic practice.

From the assessments made for the quality of the publications of Chief Assist. Prof. Dr. Lyuboslav Kostov, the following scientific and applied scientific contributions can be deduced.

Scientific contributions:

1. Enrichment of existing knowledge by rethinking the concept of the wage as a macroeconomic instrument for GDP growth and economic growth, and emphasizing the role of collective bargaining as an instrument for real wage increases.

2. A new theoretical model has been developed that considers the minimum wage not simply as a cost for business, but as a tool for generating aggregate demand and a factor for increasing productivity through the “force effect” towards innovation.

3. Modelling inflation processes through the prism of “profit inflation”. Substantiation of the theoretical formulation of the role of imperfect competition and increased profit margins as a leading factor for inflationary pressure in Bulgaria, complementing traditional monetarist and expenditure theories.

4. Development of the theory of social dialogue as an institutional stabilizer. A conceptual framework is proposed for the role of collective bargaining as a macroeconomic instrument for mitigating cyclical fluctuations and achieving sustainable economic growth.

Scientific and applied contributions:

1. Enrichment of existing knowledge in the field of adequate minimum wages and living wage. Based on the analysis and synthesis of empirical research, new criteria for calculating the “living wage” in Bulgaria have been defined. The contribution has direct application in the transposition of the Directive on adequate minimum wages in the EU.

2. Enrichment of knowledge by studying the dynamics of real convergence. Based on an in-depth comparative analysis of the pace of convergence of the Bulgarian economy with the average European levels, the structural barriers to our country's membership in the Eurozone have been identified.

3. An assessment of the effectiveness of fiscal measures during crises has been made, drawing practical and applied conclusions about the impact of state subsidies and tax breaks on employment and household consumption in the post-pandemic period and during the energy crisis.

4. Forecasts have been formulated for the development of the labour market in conditions of digitalization, in connection with which scenarios for the transformation of labour relations and the need for retraining arising from the introduction of artificial intelligence and green energy have been developed.

7. Critical remarks and recommendations

I have no critical remarks on the merits of the candidate.

One of my recommendations is that in his future research work, the candidate should focus on publishing scientific publications in scientific journals indexed in the global databases Scopus and/or Web of Science. My other recommendation is that the candidate should focus on researching the problems of the collective bargaining and the wage systems in the period from 2025 onwards, and analyze how Bulgaria's membership in the Eurozone is reflected in terms of the collective bargaining and wage growth.

I have the following question for the candidate: What are the arguments for the selection of the relevant economic sectors in the analysis of the collective bargaining and the wage systems in them, and what are the trends and challenges specifically in the higher education sector in our country, as well as in other leading industries such as heavy and light industry?

7. Conclusion

The analysis of the scientific publications and educational activities of Lyuboslav Emilov Kostov shows that his candidacy meets the regulatory requirements for holding the academic position of “Associate Professor” under the Law on the Development of the

Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Regulations for its implementation and the Additional requirements for the UNWE. In terms of quality, his publications contain scientific and applied scientific contributions, which make them useful for theory and practice. All of the above gives me reason to give a positive assessment and to propose to the members of the esteemed Scientific Jury to vote for the election of Lyuboslav Emilov Kostov to the academic position of “Associate Professor” in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty “Political Economy (Microeconomics, Macroeconomics and Human Capital)” at the UNWE.

9.04.2026 / Sofia

Signature:
/Assoc. Prof. Dr. Venelina Georgieva Trifonova/